

Heintaimede sileerimise info 20. juuni proovide alusel

Heintaimede I niite optimaalne aeg on möödas

Tabelis on uusi analüüsiandmeid vähe, sest proovide võtmiseks valitud põldudel on rohi niidetud ja sileeritud. Proovid võeti Jõgeva ja Saku katsetelt.

Ilmastikutingimused olid viimastel nädalatel silo tegemiseks soodsad, kuigi heintaimede esimese niite aeg on möödas. Nädalaga lisandus efektiivsete temperatuuride summale 66–77 kraadi ja 20. juuniks oli Pärnus 395, Saaremaal 381, Viljandis 377, Kuusikul 356 ja Sakus 331 kraadi. Nimetatud summat arvestades on silotegemise optimaalseks ajaks vajalik soojussumma kõikjal ületatud. Katsetelt võetud rohuproovid paistsid silma suure kuivainesisalduse poolest. Kuivaine saake hinnates oli viljakamatel muldadel ja liblikõieliste rohkete segukülvide põldude saak 3,3–5,8 t/ha, seevastu nõrgemal väetamisfoonil ja vanematelt rohu-kamaratelt oli saagi juurdekasv väiksem. Väetatud segukülvide massi juurdekasv oli suurem (nädalaga KA 1,24–1,8 t/ha), väetamata segukülvidel oli juurdekasv 0,6–2,6 t/ha KA. Proteiinisaldus oli lutserni ja punase ristiku rohkes segukülvis suhteliselt kõrge (20,6%). Proteiinisalduse vähenemine toimus eelmisel nädalal 0,09–1,1% võrra päevas. Kõrrelisterohkete taimikute proteiinisaldus jäi enamasti alla 14%. Liblikõielised on soojanõudlikumad, seetõttu toimus taimede areng jahedal perioodil aeglasemalt ja rohu hea toiteväärtus säilis kauem. Segukülvides on näha liblikõieliste positiivset mõju seeduvuse taseme säilimisele. Sellest tulenevalt on seeduvuse langus püsinud enamikel taimikutel 0,4% päevas. Kõrrelisterohke taimik on loomise lõpu faasis või õitsemise alguses ning toiteväärtus on langenud. Kõrreliste suurema osatähtsuse korral langes kuivaine seeduvus alla 65%.

Rohu energeetiline väärtus metaboliseeruva energia sisaldus oli 9,7–10,4 MJ/kg KA. Proteiin on veidi suurenenud liblikõieliste juurdekasvu arvel, ja NDF on ka liblikõieliste puhul veidi väiksem. Hea toiteväärtusega silo sai valmistada lutserni ja punase ristiku ülekaaluga taimikutest. Kõrrelisterohkete taimikute optimaalne niiteaeg lõppes juunikuu II dekaadiga, ristikul ja lutsernil jaanipäevaks.

Käesoleval aastal on rohu proteiinisaldus olnud tavapärasest veidi suurem. Rohusilo tegemine kandus sellel aastal tavapärasest hilisemale ajale. Tootjate hinnangul oli heintaimede saak hea ja silo tegemise tingimused rahuldavad. Ädalakasv on niidetud põldudel hea ja 6–7 nädala pärast on kasvanud uus sileerimiskõlblik II niide.

Heintaimede I niite toiteväärtuse seire on selleks aastaks oma ülesande täitnud ja järgmisel nädalal rohuproove enam ei võeta.

Kasutatud on Laine ja Vello Kepparti *Looduskalendri* (<https://www.looduskalender.ee/n/>) ja *Riigi ilmateenistuse* (<http://www.ilmateenistus.ee>) andmeid.

Eesti Taimikasvatuse Instituudi teadurid Sirje Tamm, Priit Pechter ja Heli Meripõld